

НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о. ректора інституту
Тріпак М.М.
« 27 » травня 2022 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ
У НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ІНСТИТУТУ»

Розглянуто і схвалено на засіданні
Вченої ради інституту
Протокол № 5 від «27» травня 2022р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення «Про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» (далі – Положення) регламентує функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (надалі – СВЗЯО) у Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» (далі - Інститут).

1.2. Положення розроблено на підставі Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII, Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 р. № 848-УІІ, Постанови КМУ «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015 р. №1187, «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти, національного стандарту України «Системи управління якістю» ДСТУ ISO 9001:2009 та професійних стандартів, Статуту НРЗВО «КПДІ», Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «КПДІ» та Концепції розвитку НРЗВО «КПДІ».

1.3. Положення ґрунтується на основних засадах Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187.

1.4. Політика Інституту щодо забезпечення якості освіти спрямована на висхідний розвиток якості освітньої діяльності, яка враховує стратегічний підхід закладу та національний контекст реформування вищої освіти.

1.5. Основні терміни та їх визначення розуміються в значеннях встановлених законодавством України про освіту.

2. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

2.1. СВЗЯО розроблено згідно з принципами:

- відповідності європейським та національним стандартам якості вищої освіти;
- автономії закладу вищої освіти, який відповідає за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- усвідомлення усіма співробітниками Інституту відповідальності за якість вищої освіти, що надається;
- системності та комплексності в управлінні якістю;
- здійснення моніторингу якості освітньої діяльності;

- залучення здобувачів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості;

- студентоцентризму в організації освітньої діяльності;
- відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості;
- постійного підвищення якості на всіх етапах освітнього процесу.

2.2. Стратегічними цілями у політиці Інституту щодо СВЗЯО виступають:

- забезпечення гарантії якості освітньої, науково-дослідної й інноваційної діяльності на основі виконання вимог і очікувань учасників освітнього процесу у відповідності до державної політики та стандартів у сфері вищої освіти, визначених Кабінетом Міністрів України, Міністерством освіти і науки України;

- реалізація компетентнісного підходу в підготовці здобувачів вищої освіти;
- забезпечення виконання галузевого замовлення на підготовку фахівців з вищою освітою;

- створення умов для формування соціокультурного виховного середовища, самовираження і саморозвитку здобувачів;

- здійснення професійної підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації фахівця, якість якого повинна підтверджуватися соціальною потребою і конкурентоспроможністю в сфері його діяльності;

- забезпечення органічної єдності змісту освіти і досягнень сучасної науки, передових технологій та використання їх в освітньому процесі, інтеграції вузівської, академічної та галузевої науки;

- формування сталої довіри до Інституту з боку абітурієнтів, здобувачів та їх родин, державних органів влади, керівників підприємств, а також суспільства в цілому;

- підвищення рейтингу і престижу Інституту в межах регіону і країни.

2.3. СВЗЯО передбачає здійснення в Інституті таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності;
- визначення принципів та процедур забезпечення якості освіти;
- затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- використання системи опитування як інструменту для зворотного зв'язку із внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами;

- впровадження студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання;

- посилення кадрового потенціалу Інституту;

- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників Інституту та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Інституту, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

- забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів, за кожною освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- організація інформаційного супроводу забезпечення якості освітньої діяльності;
- забезпечення публічності інформації про діяльність Інституту;
- здійснення самооцінки якості освіти й освітньої діяльності;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- інших процедур і заходів.

2.4. Процедури та заходи, що передбачені Законом України «Про вищу освіту» базуються на засадах:

- усвідомлення учасниками освітнього процесу Інституту якості як суспільної цінності та відповідальності за неї;
- функціонування стратегії, політики та процедур забезпечення культури якості через високу якість освітньо-професійних програм, що реалізуються Інститутом;
- прийняття управлінських та організаційно обґрунтованих рішень на основі аналізу повної та об'єктивної інформації;
- делегування повноважень на всіх рівнях управління якістю вищої освіти, що передбачає й включає відповідальність керівників за роботу СВЗЯО;
- системне підвищення й вдосконалення рівня професійності учасників освітнього процесу, розширення їх компетентностей, у тому числі соціальних навичок *soft skills*;
- врахування пропозицій до якості вищої освіти стейкхолдерів.

2.5. Інститут співпрацює та взаємодіє з стейкхолдерами, до яких належать:

- учасники освітнього процесу Інституту;
- випускники освітніх програм;
- роботодавці, керівники та провідні фахівці підприємств, що є базами практики підготовки здобувачів вищої освіти;
- батьки здобувачів вищої освіти;
- заклади вищої освіти і наукові установи України та зарубіжжя, які мають досвід реалізації аналогічних освітньо-професійних програм;

- інститути, що здійснюють управління та самоврядування у сфері вищої освіти (МОН України, НАЗЯВО, органи студентського самоврядування тощо).

3. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

3.1. Система якості вищої освіти Інституту забезпечується на трьох рівнях:

1) Рівень тактичного управління якістю вищої освіти спрямований на виконання вимог щодо забезпечення якості надання освітніх послуг, що містить методичну, навчальну, навчально-дослідну діяльність здобувачів вищої освіти; підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу; матеріально-технічне та інформаційне забезпечення. Він представлений процесами діяльності структурних підрозділів Інституту (кафедр).

2) Рівень оперативного управління системою якості вищої освіти спрямований на виконання функцій моніторингу та контролю якості вищої освіти. Він представлений процесами діяльності навчально-наукового інституту (факультету), науково-методичної ради, навчально-методичного відділу, навчального відділу, Студентської ради.

3) Рівень стратегічного управління системою якості вищої освіти, спрямований на виконання функцій організації та планування якості вищої освіти, підвищення ефективності та результативності. Він представлений процесами діяльності ректорату, Вченої ради Інституту, навчального відділу, відділу забезпечення якості освітнього процесу, ліцензування та акредитації.

3.2. Відповідальними за організацію й ефективність функціонування СВЗЯО є:

- на рівні Інституту – ректор, проректори, Вчена рада Інституту;
- на рівні структурних підрозділів – керівники структурних підрозділів;
- на рівні кафедр – завідувачі кафедр, гаранті, науково-педагогічні працівники;
- на рівні студентського самоврядування — Студентська рада, здобувачі вищої освіти.

4. РОЗРОБКА, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГ ТА ПЕРІОДИЧНИЙ ПЕРЕГЛЯД ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

4.1. Механізм розробки, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм (далі - ОП) регулюється Положенням про організацію освітньої діяльності Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти “Кам'янець-Подільський державний інститут” та Положенням про освітні програми Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти “Кам'янець-Подільський

державний інститут”.

4.2. Розробка освітньої програми. Нова ОП розробляється на основі стандартів освітньої діяльності та стандартів вищої освіти з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній області (за наявності останніх). Розробка нової ОП містить такі етапи:

- формування зі складу науково-педагогічних працівників випускової кафедри та/або зі складу діючої(-чих) групи забезпечення ОП (далі – група ОП) та призначення керівника сформованої групи ОП (I етап);
- аналіз актуальності ОП та оцінювання достатності наявних ресурсів (II етап);
- визначення профілю ОП (III етап);
- визначення освітнього змісту ОП та розроблення навчального плану(-нів) (IV етап);
- розроблення системи оцінювання якості ОПП з метою її удосконалення (V етап).

4.3. Затвердження ОП. Всі нові ОП мають пройти єдиний порядок затвердження (згідно Положення про освітні програми НРЗВО КПДІ), що містить їх послідовний розгляд такими підрозділами:

- групою ОП, позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів на засідання випускової кафедри;
- випусковою кафедрою (спільним засіданням випускових кафедр), позитивне рішення якої (яких) є підставою для передачі матеріалів голові науково-методичної ради;
- голова науково-методичної ради, яка здійснює перевірку збалансованості та реалістичності програми, раціональності розподілу кредитів, повноту документального забезпечення та відповідність освітньої програми Ліцензійним умовам. Позитивне рішення науково-методичної ради є підставою для передачі матеріалів на розгляд Вченої ради Інституту;
- позитивне рішення Вченої ради Інституту є підставою для затвердження ОП та введення її в дію.

4.4. Відкриття ОПП та набір здобувачів вищої освіти.

4.4.1. Набір здобувачів вищої освіти на навчання за ОП здійснюється приймальною комісією Інституту централізовано, згідно з Правилами прийому до Інституту.

4.4.2. Освітня програма може бути внесена до Правил прийому і на навчання за неї може бути оголошено набір здобувачів вищої освіти лише за умови затвердження ОП і наявності ліцензії Інституту на здійснення освітньої

діяльності (орієнтовно до 1 січня поточного навчального року) за відповідним рівнем освіти (освітньою програмою – для регульованих спеціальностей), в рамках якої відкривається освітня програма.

4.5. Акредитація освітньої програми. Акредитація освітньої програми та отримання сертифікату про акредитацію здійснюється у відповідності до ст. 25 «Акредитація освітньої програми» Закону України «Про вищу освіту».

4.6. Порядок реалізації освітньої програми. Порядок реалізації ОП визначається Положенням про організацію освітнього процесу в Інституті. Для планування освітнього процесу на кожний навчальний рік проректором з навчальної роботи, разом із випусковою кафедрою(-ми) складається робочий навчальний план за кожною ОП. У робочому навчальному плані обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для кожної ОП та зміст блоку дисциплін самостійного вибору здобувача (варіативної частини).

4.7. Управління освітньою програмою. Управління освітньою програмою здійснюється на адміністративному та академічному рівнях.

4.7.1. Адміністративне управління ОП здійснює керівництво навчально-наукового інституту (деканат відповідного факультету), на якому вона реалізується у співпраці з навчальним та навчально-методичним відділом. У разі, якщо ОП реалізується більш ніж одним навчально-науковим інститутом (факультетом), адміністративне управління закріплюється за одним з них.

4.7.2. До функцій адміністративного управління ОП відносяться:

- організація та управління матеріально-технічним, інформаційним і інфраструктурним забезпеченням;
- інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів Інституту, профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;
- взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;
- рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій; координація забезпечення якості освітньої програми, що реалізується у Інституті;
- організація проведення самообстеження освітньої програми.

4.7.3. Академічне управління освітньою програмою здійснює керівник групи ОП (гарант).

4.7.4. Завданнями академічного управління ОП є:

- організація колегіального розроблення освітньої програми (профілю, навчальних планів, матриць відповідностей, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи програми навчальних дисциплін, практик, атестації тощо, оціночних засобів);

- здійснення контролю за якістю роботи НПП, які забезпечують реалізацію ОП;
- аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної вищої освіти у зміст і технологію реалізації ОП;
- взаємодія з відповідними структурними відділами Інституту з питань проектної, дослідницької роботи, практики здобувачів вищої освіти;
- виявлення здобувачів вищої освіти, схильних до академічної кар'єри, і організація роботи з ними;
- взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОП і якості підготовки фахівців;
- підготовка освітньої програми до процедур оцінки якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

4.8. Моніторинг освітньо-професійної програми. Моніторинг ОП здійснюється з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними. Моніторинг здійснюється, як правило, відділом забезпечення якості освітньої діяльності, ліцензування та акредитації і групою ОП. До здійснення моніторингу можуть долучатися експерти: НПП, професіонали-практики, здобувачі вищої освіти. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами. Група ОП має інформувати здобувачів вищої освіти і НПП, про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей. Моніторинг може проводитися у різний спосіб – анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів вищої освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОП на відповідність критеріям забезпечення якості освітніх програм тощо. Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання програм та їх компонентів. Систему обов'язкових методів і засобів моніторингу визначає науково-методична рада Інституту за поданням груп ОП.

4.9. Основні критерії забезпечення якості освітньо-професійних програм. Вимоги до розвитку освітньої програми та НПП, які її реалізують:

- розвиток є безперервним процесом;
- до розвитку залучені здобувачі вищої освіти і роботодавці;
- НПП, які реалізують освітню програму, ознайомлені з її цілями та своєю ролі у їх досягненні;

- для усунення недоліків складається та реалізується відповідний план дій;
- система зворотного зв'язку (за участю здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а її результати прикладними;
- кваліфікація НПП, які реалізують освітню програму, відповідає вимогам, встановленим законодавством;
- НПП, які реалізують освітню програму, мають відповідний рівень викладацької компетентності;
- НПП, які реалізують освітню програму, беруть участь у науково-дослідних дослідженнях і розробках;
- НПП, які реалізують освітню програму, співпрацюють із зацікавленими особами поза межами Інституту;
- система розвитку персоналу є ефективною: НПП, які реалізують освітню програму, мають можливості для самовдосконалення та саморозвитку, проводяться регулярні інтерв'ю (анкетування) та/або застосовуються інші методи розвитку персоналу;
- запрошені НПП (у тому числі із закордонних закладів вищої освіти) залучені до викладання у межах освітніх програм;
- НПП, які реалізують освітню програму, регулярно використовують у подальшому свої знання та навички поза Інститутом та беруть участь у конференціях;
- кількість штатних НПП визначається на основі їх обов'язків, обсягів викладання і кількості здобувачів вищої освіти та є цілком достатньою для досягнення цілей і результатів навчання;
- склад НПП, які реалізують освітню програму, за віком і відсоток молодих НПП забезпечує стійкість викладання в Інституті;
- вимоги для вступу на навчання здобувачів вищої освіти базуються на якостях, необхідних для досягнення результатів навчання;
- система консультування здобувачів вищої освіти (щодо навчання, кар'єри тощо) є ефективною;
- оцінка результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів вищої освіти, який підтримує їх розвиток;
- здобувачі вищої освіти беруть участь у програмах міжнародної мобільності;
- відсоток здобувачів вищої освіти, які беруть участь у студентській мобільності є стійким або зростає;
- здобувачі вищої освіти залучені у процес прийняття рішень на різних інституційних рівнях.

4.10. Розвиток освітньої програми та вимоги до науково-педагогічних працівників, які її реалізують. Вимоги до розвитку освітньої програми та НПП, які її реалізують:

- розвиток є безперервним процесом;
- до розвитку залучені здобувачі вищої освіти і роботодавці;
- НПП, які реалізують освітню програму, ознайомлені з її цілями та своєю ролі у їх досягненні;
- для усунення недоліків складається та реалізується відповідний план дій;
- система зворотного зв'язку (за участю здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а її результати прикладними;
- кваліфікація НПП, які реалізують освітню програму, відповідає вимогам, встановленим законодавством;
- НПП, які реалізують освітню програму, мають відповідний рівень викладацької компетентності;
- НПП, які реалізують освітню програму, беруть участь у науково-дослідних дослідженнях і розробках;
- НПП, які реалізують освітню програму, співпрацюють із зацікавленими особами поза межами Інституту;
- система розвитку персоналу є ефективною: НПП, які реалізують освітню програму, мають можливості для самовдосконалення та саморозвитку, проводяться регулярні інтерв'ю (анкетування) та/або застосовуються інші методи розвитку персоналу;
- запрошені НПП (у тому числі із закордонних закладів вищої освіти) залучені до викладання у межах освітніх програм;
- НПП, які реалізують освітню програму, регулярно використовують у подальшому свої знання та навички поза Інститутом та беруть участь у конференціях;
- кількість штатних НПП визначається на основі їх обов'язків, обсягів викладання і кількості здобувачів вищої освіти та є цілком достатньою для досягнення цілей і результатів навчання;
- склад НПП, які реалізують освітню програму, за віком і відсоток молодих НПП забезпечує стійкість викладання в Інституті;
- вимоги для вступу на навчання здобувачів вищої освіти базуються на якостях, необхідних для досягнення результатів навчання;
- система консультування здобувачів вищої освіти (щодо навчання, кар'єри тощо) є ефективною;

- оцінка результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів вищої освіти, який підтримує їх розвиток;
- здобувачі вищої освіти беруть участь у програмах міжнародної мобільності;
- відсоток здобувачів вищої освіти, які беруть участь у студентській мобільності є стійким або зростає;
- здобувачі вищої освіти залучені у процес прийняття рішень на різних інституційних рівнях.

4.11. Перегляд освітніх програм. Перегляд освітніх програм з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. Освітня програма може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних результатів навчання.

4.11.1. Підставою для оновлення ОП можуть бути:

- ініціатива і пропозиції керівника групи (гаранта) освітньої програми та/або Вченої ради і/або НПП, які її реалізують;
- результати оцінювання якості;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми.

4.11.2. Оновлення ОП вважається значним, якщо оновлення складу ОП (складу компонент та їх обсягу в кредитах ЄКТС) більше, ніж на 50 %. Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОП.

4.11.3. Модернізація освітньої програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), програмних результатів навчання. Модернізація ОП може проводитися з:

- ініціативи керівництва Інституту (НПП) у разі незадовільних висновків про її якість в результаті самообстеження або аналізу динаміки набору здобувачів вищої освіти;
- ініціативи керівника групи освітньої програми (гаранта) та / або Вченої ради за відсутності набору вступників на навчання;
- ініціативи групи з метою врахування змін, що відбулися в науковому професійному полі, в яких реалізується ОП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці;
- наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОП.

4.11.4. Бажано залучення до модернізації освітніх програм представників роботодавців, зовнішніх експертів (як з професійної спільноти Інституту, так і незалежних).

4.11.5. Оновлена чи модернізована ОП має пройти затвердження в установленому порядку.

4.12. Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду (не рідше одного разу за повний курс навчання за ОП). Підставою для розробки нових навчальних планів є:

- затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку;
- затвердження нових/оновлених стандартів вищої освіти;
- внесення змін до компонент ОП, та/або їх логічної послідовності (за рішенням групи ОП, або науково-методичної ради, або вченої ради Інституту).

5. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ ЗДОБУВАЧІВ.

СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНЕ НАВЧАННЯ.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

5.1. Забезпечення якості освітньої діяльності у контексті формування контингенту здобувачів, визнання результатів навчання та атестації здобувачів передбачає:

- наявність системи професійно-кар'єрної орієнтації вступників (підготовчі курси, інтелектуальні центри дозвілля молоді);
- наявність регламентованих процедур і критеріїв об'єктивного, прозорого конкурсного відбору та формування якісного контингенту здобувачів вищої освіти;
- формування академічного профілю здобувача-вступника (здійснюється у ході вхідного контролю навчальних досягнень здобувачів);
- моніторинг інформації щодо результатів навчання здобувачів та вживання необхідних заходів на підставі цієї інформації;
- наявність системи прозорого й об'єктивного оцінювання та визнання результатів навчання;
- наявність процедур визначення рейтингу здобувачів з урахуванням їхніх навчальних та наукових досягнень;
- наявність системи об'єктивної, прозорої та комплексної оцінки набутих випускником компетентностей та визнання його кваліфікацій (освітньої та професійної).

5.2. Активними учасниками розробки, обговорення та реалізації всіх заходів щодо СВЗЯО Інституту є здобувачі вищої освіти. Вони є членами робочих груп з розробки локальних нормативних документів Інституту, мають представництво у Вченій раді Інституту.

5.3. Забезпечення СВЗЯО у контексті студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання передбачає:

- можливість самостійного вибору навчальних дисциплін та викладачів;
- можливість навчатися за різними формами навчання паралельно за різними спеціальностями;
- наявність процедури формування індивідуальних графіків навчання;
- можливість академічної мобільності здобувачів;
- доступ здобувачів до навчальних інформаційних ресурсів;
- можливість самооцінювання та самоконтролю результатів навчання;
- вивчення та врахування думки здобувачів стосовно організації освітнього процесу, викладання навчальних дисциплін, змісту освітніх програм, системи оцінювання результатів навчання тощо;
- участь здобувачів в органах управління Інституту;
- використання зручних для здобувача форм та методів надання освітніх послуг;
- використання в освітньому процесі інноваційних навчальних технологій;
- наявність об'єктивних та прозорих критеріїв оцінювання результатів навчання здобувача;
- періодичний перегляд та вдосконалення системи діагностики результатів навчання;
- наявність регламентованих процедур розгляду апеляцій здобувачів;
- можливість вивчення навчальних дисциплін іноземними мовами;
- наявність можливостей отримання реабілітаційних послуг здобувачами з особливими потребами;
- забезпечення ефективних форм і методів організації самостійної роботи (самостійного вивчення) здобувачів;
- наявність процедури формування індивідуальних траєкторій навчання здобувачів;
- наявність регламентованих механізмів мотивування здобувачів до навчання;
- наявність системи наскрізної практичної підготовки здобувачів з урахуванням їх індивідуальних потреб та здібностей;
- ефективне функціонування інституту наставництва (куратори, тьютори, консультанти тощо);
- наявність гнучкої системи надання освітніх послуг (створення сайту дистанційної освіти на основі використання платформи дистанційного навчання Moodle та інформаційно-комунікаційного середовища Microsoft 365, що регламентується Положенням про організацію навчання з використанням

технічних засобів відеозв'язку та платформ дистанційного навчання Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти “Кам'янець-Подільський державний інститут” та заочне навчання, що регламентується Положенням організацію освітнього процесу за заочною формою навчання у Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти “Кам'янець-Подільський державний інститут”;

- наявність системи заходів щодо підготовки випускників до майбутньої професійної діяльності та їхнього позиціонування на ринку праці відображено у Положенні про працевлаштування випускників Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти “Кам'янець-Подільський державний інститут”;

- наявність безбар'єрної соціальної інфраструктури для організації та підтримки побуту, відпочинку й оздоровлення здобувачів.

5.4. Організація освітнього процесу у Інституті здійснюється у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти “Кам'янець-Подільський державний інститут”.

5.4.1. Здобувачам надається можливість навчатися за індивідуальними графіками навчання; процедура формування індивідуальних графіків навчання регламентується Положенням про навчання здобувачів за індивідуальним графіком навчання у Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти “Кам'янець-Подільський державний інститут”.

5.4.2. Для здобувачів вищої освіти, які відповідно до міжнародних актів або договорів, укладених Інститутом, направлені до інших закладів вищої освіти (зокрема, й іноземних держав) на навчання протягом семестру, можуть бути встановлені індивідуальні графіки навчання.

5.5. В Інституті реалізується право здобувача вищої освіти на самостійний вибір навчальних дисциплін; порядок вибору регламентується Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін/блоку дисциплін вільного вибору/вибіркових блоку програм у Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти “Кам'янець-Подільський державний інститут”.

5.6. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти “Кам'янець-Подільський державний інститут”.

5.6.1. Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти передбачає дотримання оприлюднених критеріїв, правил і процедур.

5.6.2. Система оцінювання включає: вхідний, поточний, підсумковий контроль знань, атестацію здобувачів вищої освіти.

5.6.3. Вхідний контроль може проводитися при зарахуванні (після зарахування на навчання, упродовж першого місяця навчання) на навчання до Інституту з метою виявлення рівня підготовки, необхідного для її засвоєння та надання практичної індивідуальної допомоги здобувачам освіти у набутті необхідних знань. Перелік дисциплін, за якими здійснюється вхідний контроль знань, визначається кафедрами відповідно до специфіки спеціальності та ОП. Проводить його науково-педагогічний працівник, якому доручено викладати відповідну дисципліну. Підсумки контролю обговорюються на кафедрі, Вченій раді та плануються подальші заходи щодо коригування та підвищення рівня знань здобувачів.

5.6.4. Поточний контроль здійснюється протягом семестру усно або письмово, у тому числі дистанційно з використанням електронних засобів зв'язку. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічним працівником та здобувачем у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією здобувачів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів, так і здобувачами – для планування самостійної роботи (самостійного вивчення).

5.6.5. Модульний контроль. Модульний контроль передбачає проміжне оцінювання якості засвоєння здобувачем теоретичного і практичного матеріалу певного змістового модуля навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється після проведення усіх форм організації освітнього процесу в рамках змістового модуля, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

5.6.6. Підсумковий контроль проводять у формі екзамену або заліку, визначених навчальним планом у терміни, передбачені графіком навчального процесу. Семестровий контроль проводять з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти на окремих його завершальних етапах. Критерії оцінювання є обов'язковою складовою програми навчальної дисципліни. На початку семестру науково-педагогічний працівник, який викладає дисципліну, повинен ознайомити здобувачів вищої освіти зі змістом, структурою, формою завдань поточного та підсумкового контролю, системою та критеріями її оцінювання.

5.6.7. Ректорський контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти проводиться вибірково, щорічно у вигляді ректорських контрольних робіт, за якими оцінюється залишковий рівень знань здобувачів та визначаються

показники абсолютної успішності та якості успішності здобувачів вищої освіти. Результати ректорської контрольної роботи аналізуються на засіданнях кафедр та Вченої ради. Виконані ректорські контрольні роботи, завдання до них, зразки відповідей та критерії оцінювання зберігаються на кафедрі, за якою закріплені навчальна дисципліна, протягом 1 року. Результати ректорських контрольних робіт є підставою для визначення якості освітнього процесу в Інституті.

5.7. Практична підготовка здобувачів вищої освіти, які навчаються в Інституті, здійснюється відповідно Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти “Кам'янець-Подільський державний інститут”.

5.7.1. Зміст практичної підготовки і послідовність її проведення визначаються наскрізною програмою практики, яка розробляється випусковою кафедрою згідно з навчальним планом підготовки фахівців певної освітньої програми і затверджується ректором Інституту.

5.7.2. Відповідальність за організацію та проведення практики покладається на проректора з навчальної роботи та керівника навчального відділу Інституту.

5.7.3. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням здійснює координатор (як правило з кожної випускової кафедри) практичної підготовки здобувачів вищої освіти Інституту.

5.7.4. Безпосереднє навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечують випускові кафедри Інституту.

5.8. Контроль за якістю підготовки курсових робіт. Курсова робота – це самостійне наукове дослідження здобувача вищої освіти під керівництвом викладача упродовж встановленого періоду.

5.8.1. Курсова робота є одним із видів поза аудиторної самостійної роботи (самостійного опрацювання) здобувача вищої освіти; виконується в межах навчального плану, з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних здобувачем вищої освіти за час навчання та застосування цих знань до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

5.8.2. Мета, завдання і порядок виконання курсових робіт, зміст та обсяг їх окремих частин, характер вихідних даних, а також інші вимоги наводяться у методичних рекомендаціях, які розробляються науково-педагогічними працівниками кафедр. Методичні рекомендації повинні містити: загальні положення, тематику, опис процедури вибору теми, вимоги до структури курсової роботи, загальні вимоги до оформлення, опис процедури захисту, критерії оцінювання, рекомендовану літературу (джерела).

5.9. Контроль за якістю самостійної роботи здобувачів. Для забезпечення високої якості підготовки фахівців в Інституті самостійна робота (самостійне вивчення) здобувачів вищої освіти організовується та координується НПП, які відповідають за викладання навчальних дисциплін.

5.9.1. Обсяг самостійної роботи здобувачів вищої освіти для окремої навчальної дисципліни визначається навчальним планом підготовки фахівців за відповідною ОП. НПП, які відповідають за викладання навчальних дисциплін, зобов'язані розробити відповідне методичне забезпечення самостійної роботи (самостійного вивчення) здобувачів вищої освіти, відповідно до Положення про самостійну навчальну роботу здобувачів Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти “Кам'янець-Подільський державний інститут”.

5.9.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти повинна завершуватися відповідним оцінюванням набутих знань, умінь, навичок та інших компетентностей визначених ОП (у цілому за весь обсяг роботи або його частини).

5.10. Атестація випускників проводиться за акредитованими ОП та завершується видачею документів установленого зразка про присудження відповідного освітнього ступеня та присвоєння здобутої кваліфікації.

5.10.1. Атестація здобувачів вищої освіти передбачає встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей до вимог стандартів вищої освіти.

5.10.2. Форми та терміни проведення атестації здобувачів вищої освіти визначають відповідно до вимог відповідного стандарту вищої освіти та графіку освітнього процесу.

5.10.3. Порядок атестації здобувачів вищої освіти, формування та організації роботи екзаменаційної комісії визначається Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії у Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти “Кам'янець-Подільський державний інститут”.

5.10.4. Екзаменаційні комісії створюють наказом ректора, і вона діє протягом календарного року у складі голови, заступника голови (за потреби) і членів комісії.

5.10.5. Складання комплексних екзаменів зі спеціальності та захист випускних кваліфікаційних робіт проводять на відкритому засіданні за участі не менше двох третин її складу та обов'язкової присутності її голови.

5.10.6. Інститут на підставі рішень екзаменаційної комісії видає наказ про присудження особам, які успішно виконали ОП з певних рівнів вищої освіти,

відповідних ступенів вищої освіти та відповідних кваліфікацій, що складаються з інформації про здобуті особами ступені вищої освіти, спеціальності та спеціалізації, та в певних випадках – професійні кваліфікації.

5.11. В Інституті запроваджено рейтингову систему оцінювання здобувачів для вдосконалення чинної системи контролю якості знань здобувачів та адаптації її до загальноєвропейських вимог, яка регламентується Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів.

5.11.1. Порядок формування рейтингу успішності здобувачів визначено Порядком призначення і виплати стипендій здобувачам Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти “Кам'янець-Подільський державний інститут”.

5.11.2. Результати рейтингового оцінювання здобувачів вищої освіти оприлюднюються на офіційному сайті Інституту. Контроль за дотриманням правил при формуванні рейтингового списку здобувачів вищої освіти здійснює стипендіальна комісія Інституту.

5.11.3. Для врахування думки здобувачів вищої освіти щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні та/або щосеместрові опитування здобувачів вищої освіти та випускників відповідно до Положення про опитування учасників освітнього процесу та зацікавлених осіб у Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти “Кам'янець-Подільський державний інститут”.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

6.1. Мета, основні завдання, принципи та механізми реалізації рейтингового оцінювання показників діяльності НПП, ПП та кафедр/циклових комісій, які сприяють забезпеченню статусу Інституту та Фахового коледжу визначаються Положенням про щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних/педагогічних працівників та кафедр/циклових комісій Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» та Відокремленого структурного підрозділу «Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут».

6.2. Рейтингова система оцінювання роботи НПП, ПП та кафедр/циклових комісій має структуру, гармонізовану з моделлю рейтингу ЗВО/ЗФПО МОН України, враховує умови виконання контракту НПП, ПП та критерії відповідності

статусу закладу вищої/фахової передвищої освіти, зорієнтована на урахування основних сфер діяльності НПП, ПП та кафедр/циклових комісій Інституту/Фахового коледжу.

6.3. Рейтингове оцінювання НПП, ПП та кафедр/циклових комісій є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти, що координується Відділом забезпечення якості освіти, ліцензування, акредитації.

6.4. Рейтингове оцінювання НПП, ПП та кафедр/циклових комісій, як форма визначення рівня їх професійної компетентності й ефективності роботи, проводиться щороку за підсумками навчального року.

6.5. Рейтинговому оцінюванню підлягає професійна діяльність НПП, ПП, які працюють в Інституті/Фаховому коледжі не менше одного року.

6.6. Рейтингове оцінювання роботи НПП, ПП формується на підставі первинної інформаційної бази, що надається суб'єктами ранжування (кафедрами/цикловими комісіями), базується, в основному, на статистичних даних і підлягає контролю якості відповідними відділами.

6.7. Методика включає систему показників тематичних напрямів, які є визначальними в роботі НПП, ПП та використовуються Міністерством освіти і науки України при визначенні рейтингу закладів вищої освіти, а саме:

- Наука;
- Навчально-методична робота;
- Міжнародна діяльність;
- Громадська та виховна робота;
- Організаційна діяльність.

6.8. Визначення рейтингу НПП, ПП, кафедр/циклових комісій проводиться в кінці навчального року (а також, за вимогою адміністрації, в кінці навчального семестру).

6.9. Основними завданнями рейтингового оцінювання професійної діяльності НПП, ПП та кафедр/циклових комісій є:

- приведення діяльності НРЗВО «КПДІ» та ВСП «Кам'янець-Подільський фаховий коледж НРЗВО «КПДІ» у відповідність до сучасних європейських та світових тенденцій розвитку вищої та фахової передвищої освіти і науки;
- стимулювання науково-педагогічних та педагогічних працівників до удосконалення якості навчальної, наукової та інноваційної діяльності, підвищення рівня їх професіоналізму;
- розвиток творчої ініціативи та підвищення результативності професійної діяльності науково-педагогічних та педагогічних працівників;
- реалізація принципів змагання та здорової конкуренції;

– створення фактографічної інформаційної бази, що всебічно відображає результативність роботи НПП, ПП і враховується кафедрами/цикловими комісіями, конкурсними комісіями, Вченою чи Педагогічною радами у прийнятті рішень щодо продовження перебування науково-педагогічного чи педагогічного працівника на займаній посаді, переведення його на вищу посаду, присвоєння вченого звання чи категорії, застосування моральних і матеріальних видів заохочення тощо.

6.10. Щорічне рейтингове оцінювання професійної діяльності НПП, ПП відображає динаміку змін ефективності їх роботи.

6.11. Підведення підсумків рейтингового оцінювання роботи НПП, ПП кафедр/циклових комісій організовує постійно діюча рейтингова комісія, яка призначається наказом ректора. Внесення змін у склад рейтингової комісії відбувається згідно розпорядження ректора Інституту.

6.12. З метою стимулювання високопродуктивної роботи НП, ПП кафедр/циклових комісій результати рейтингового оцінювання роботи враховуються при:

- відзначенні НПП, ПП в наказах по навчальному закладі;
- відзначенні НПП, ПП почесними грамотами та подяками ректора;
- виплаті викладачам грошових премій;
- встановленні надбавок до заробітної платні;
- укладанні контрактів із викладачами, завідувачами кафедр/головами циклових комісій.

7. ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА СТАЖУВАННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ, ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

7.1. Навчання працівників Інституту та Фахового коледжу здійснюється відповідно до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти “Кам'янець-Подільський державний інститут”.

7.2. НПП, ПП Інституту зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію з метою професійного розвитку відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти.

7.3. Для забезпечення підвищення кваліфікації НПП, ПП необхідно виконати завдання з:

- удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань з урахуванням вимог відповідного професійного стандарту (у разі його наявності);
- набуття особою досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності та/або професії, та/або займаної посади;
- формування та розвитку цифрової, управлінської, комунікаційної, медійної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей тощо.

7.4. НПП, ПП проходять навчання/стажування на базі кафедр інших закладів вищої освіти, у відповідних наукових, установах та організацій як в Україні, так і за її межами.

7.5. НПП, ПП можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом).

7.6. Участь НПП, ПП у програмах академічної мобільності на засадах, визначених Законами України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183), та іншими актами законодавства, визнається педагогічною радою Фахового коледжу чи Вченою радою Інституту як підвищення кваліфікації НПП, ПП. Обсяг підвищення кваліфікації шляхом участі НПП, ПП у програмі академічної мобільності зараховується в межах визнаних результатів навчання, але не більше ніж 30 годин або один кредит ЄКТС на рік.

7.7. НПП, ПП можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами.

7.8. Строк навчання працівників визначається навчальними планами та програмами, обсягом навчального часу (в академічних годинах, національних кредитах та кредитах ECTS) і встановлюється закладом-виконавцем відповідно до вимог законодавства за погодженням із закладом-замовником (Інститутом) залежно від форм та видів навчання. Завершення навчання працівників засвідчує підсумковий контроль і відповідний документ про післядипломну освіту (стажування, підвищення кваліфікації тощо).

7.9. Інститут забезпечує навчання своїх працівників не рідше, ніж один раз на п'ять років зі збереженням середньої заробітної плати. У разі навчання з відривом від основного місця роботи працівники мають право на гарантії і компенсації, передбачені законодавством України.

8. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЯВНОСТІ НЕОБХІДНИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

8.1. Інститут здійснює постійний моніторинг актуальності даних щодо забезпеченості необхідними ресурсами для організації освітнього процесу.

8.2. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу в Інституті зорієнтоване на потреби підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (до проведення лекційних, практичних і лабораторних занять).

8.3. Забезпеченість освітнього процесу комп'ютерною технікою та інтерактивними засобами навчання. Створення в Інституті умов для безперебійного доступу до мережі "Internet", зон Wi-Fi, використання в організації освітньої діяльності MOODLE, Microsoft 365 та хмарних технологій.

8.4. Освітній процес забезпечується необхідною кількістю навчальної, методичної та наукової літератури на паперових та електронних носіях.

8.5. Інформаційне забезпечення передбачає наявність: вітчизняних та закордонних фахових періодичних видань відповідного або спорідненого спеціальності профілю у бібліотеці Інституту, доступ до бази даних періодичних наукових видань іноземними мовами відповідного або спорідненого профілю, офіційного веб-сайта.

8.6. Соціально-побутова інфраструктура Інституту передбачає наявність бібліотеки, у тому числі читальної зали, їдальні, актової зали, гуртожитку, спортивної зали, стадіону та спортивних майданчиків тощо.

8.7. Для оцінювання навчальних ресурсів в Інституті відповідно до ліцензійних умов впровадження освітньої діяльності запроваджено:

- аналіз якості навчально-методичного та інформаційного забезпечення;
- аналіз якості фінансового забезпечення;
- аналіз якості матеріально-технічного забезпечення навчального процесу;
- система аналізу результативності науково-дослідної роботи та використання її здобутків у навчальному процесі;
- система запобігання плагіату.

8.8. За результатами аналізу рівня забезпечення освітнього процесу відповідними ресурсами в Інституті здійснюють заходи з розширення та оновлення матеріально-технічної бази.

9. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЯВНОСТІ НЕОБХІДНИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ НАДАННЯ ЗДОБУВАЧАМ З ІНВАЛІДНІСТЮ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

9.1. Інститут надає здобувачам з інвалідністю на період їх навчання послуги з професійної, фізичної та фізкультурно-спортивної, трудової, психолого-педагогічної, соціальної, побутової реабілітації з метою відновлення оптимального фізичного, інтелектуального, психічного і соціального рівня життєдіяльності особи.

9.2. Реабілітаційні послуги надаються здобувачам з інвалідністю з метою створення умов для отримання в кінцевому результаті відповідної і посиленої до фізичних можливостей престижної спеціальності, повірити в себе, свої сили, можливості, стати корисним суспільству і державі.

9.3. Створення інклюзивного освітнього середовища в Інституті, що передбачає надання освітніх послуг на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

9.4. Пріоритетне завдання Інституту – забезпечення здобувачам вищої освіти системи професійної підготовки, яка відповідає державним стандартам вищої освіти, гнучко реагує на кон'юнктуру ринку праці і направлена на соціальний захист та конкурентоспроможність випускника - інтегрується із завданнями реабілітації.

9.5. Технічні та інші засоби реабілітаційних послуг:

9.5.1. засоби пересування:

- крісло колісне;
- палиці;
- ходунки;
- поручні;
- милиці.

9.5.2. спеціальні засоби для орієнтування та обміну інформацією:

- магнітофон;
- диктофон;
- годинник;
- мобільний телефон для письмового спілкування.

9.5.3. спеціальні засоби для самообслуговування:

- наколінники;
- наліктники;
- подушки проти пролежнів.

9.5.4. спеціальні засоби для догляду, особистої гігієни:

- крісло спеціальне;
- сидіння на унітаз, сидіння-надставка на унітаз;

- підставки для ванни, умивальників.

9.5.5. спеціальні засоби для освіти:

• ресурси сайту дистанційної освіти «Медіацентр для роботи здобувачів з особливими освітніми потребами» створеного на базі програмного забезпечення MOODLE, а також інформаційно-комунікаційного середовища Microsoft 365;

- мультимедійна техніка;
- копіювальні прилади;
- системи підсилення звуку;
- диктофони;
- ноутбуки.

9.5.6. спеціальне фізкультурно-спортивне обладнання:

- кардіотренажери (бігова доріжка, велотренажери, степпери);
- силові тренажери (тренажер жиму лежачи та розводки, гантелі, лава для преса);
- додаткові засоби для розвитку якостей (медбол м'ячі, скакалки, експандери, гімнастичні палиці тощо).

9.6. Фізична реабілітація – це процес, який має на меті підтримати або відновити втрачене здоров'я здобувача з інвалідністю.

Складовими фізичної реабілітації є: проведення навчальних занять з фізичної культури в групах за нозологіями захворювання; проведення занять спортивних секцій не лише з традиційних, а й нетипових видів спорту: сидячий волейбол; проведення занять реабілітаційних груп за індивідуальними програмами; проведення індивідуальних занять ЛФК (поза розкладом занять); проведення занять з арт-терапії для відновлення дрібної моторики кінцівок (поза розкладом занять); надання послуг оздоровчого масажу (за рекомендацією лікаря); навчання здобувачів виконанню техніки оздоровчого масажу, самомасажу; самостійне виконання здобувачами самомасажу; проведення фізкультхвилинок та фізкультпауз під час освітнього процесу; організація та проведення туристичного походу з оздоровчо-рекреаційною метою; проведення пішохідних прогулянок у парковій зоні.

9.7. Трудова реабілітація - це створення спеціальних чи спеціально пристосованих робочих місць для проведення занять навчальної практики (практичних занять) з метою оволодіння ними професійними компетенціями. Трудова реабілітація зумовлює необхідність створення спеціалізованих навчальних аудиторій, спеціалізованих комп'ютерних навчальних аудиторій; укладання договорів для проходження здобувачами виробничої практики із підприємствами, які створили спеціальні чи спеціально пристосовані робочі

місця з урахуванням безпеки та особливих потреб особи з інвалідністю; сприяння працевлаштування здобувачів з інвалідністю.

9.8. Професійна реабілітація - це система заходів, спрямованих на створення для особи з інвалідністю доступного та сприятливого освітнього середовища. Професійна реабілітація спрямована на: формування у здобувачів з інвалідністю позитивної мотивації до змісту професійної підготовки; методично обґрунтована організація освітнього процесу; організація освітнього процесу здобувачів з особливими освітніми потребами здійснюється в інтегрованих групах; створення умов для навчання за індивідуальним планом навчання; організація позааудиторної діяльності здобувачів з метою оптимізації їх міжособистісного спілкування, створення умов для виявлення їх здібностей, обдарованості, індивідуального самовираження, самоутвердження, активного залучення до громадського життя групи, навчального закладу, міста; активізація роботи викладачів та кураторів груп у напрямку виявлення та подолання труднощів адаптації; формування ціннісного ставлення у викладачів до особистості здобувача, врахування індивідуальних характеристик та надання допомоги здобувачам у виробленні їх індивідуальної життєсміслової програми; ліцензування спеціальностей, працевлаштування за якими є посильними для осіб з інвалідністю; повна відповідність освітніх програм вимогам державних стандартів; впровадження на заняттях спеціальних освітніх технологій в т.ч. здоров'язберігаючих та валеологічних, розробка спеціального навчально-методичного забезпечення занять (відповідно до нозології захворювань) з метою максимальної компенсації труднощів сприйняття освітнього матеріалу здобувачами з інвалідністю; створення сайту дистанційної освіти; участь науково-педагогічних працівників у конференціях, диспутах, круглих столах з питань реабілітації осіб з інвалідністю; співпраці з реабілітаційними установами, які надають освітні послуги інвалідам, що переміщуються на візках.

9.9. Соціальна реабілітація - комплекс заходів, спрямованих на створення і забезпечення умов для соціального захисту здобувача з інвалідністю. Соціальна реабілітація здійснюється у формі соціального соціально-побутового патронажу: допомога здобувачу з інвалідністю в догляді за тілом, житлом, речами, часткова допомога в прибиранні приміщення, вживанні їжі, здійсненні санітарно-гігієнічних заходів для здоров'я та безпеки; годування в їдальні; доставку книг, газет, журналів тощо; виклик лікаря, придбання та доставка медикаментів, відвідування хворих у закладах охорони здоров'я, здійснення лікувально-оздоровчих, профілактичних заходів та соціально-психологічної реабілітації, направлення на госпіталізацію, консультування у лікарів та інших спеціалістів;

надання побутових послуг (прання білизни, ремонт одягу, взуття і побутової техніки, тощо); оформлення документів на отримання пенсій, стипендій, оплати платежів; читання преси, написання листів; оформлення документів на санаторно-курортне лікування; організація відпочинку (відвідання концертів, кінофільмів, вистав, лекцій, участь в екскурсіях, самодіяльних художніх колективах, гуртках тощо), проведення консультацій у спеціалістів з різних питань; організація роботи щодо надання необхідних видів протезно-ортопедичної допомоги, сприяння у забезпеченні допоміжними засобами (милицями, палицями, окулярами); вирішення різних питань у державних та інших підприємствах, установах і організаціях, контроль за наданням встановлених пільг.

9.10. Побутова реабілітація - це комплекс заходів спрямований на відновлення функцій самообслуговування, досягнення самостійності в побуті особи з інвалідністю. Побутова реабілітація здійснюється у відповідності до державних будівельних норм України (Доступність будинків і споруд для мало мобільних груп населення ДБН В.2.2. – 17:2006). Побутова реабілітація передбачає: облаштування глибини тамбурів, ширини коридорів, дверних пройомів, пандусів, посадкових місць для інвалідів у їдальні, актовій залі, спортивній залі.

9.11. Психолого-педагогічна реабілітація спрямована на з'ясування психологічних особливостей вихованців з інвалідністю, збереження їх психічного здоров'я, надання допомоги з адаптації та інтеграції у освітнє середовище, формування самоутвердження і належної самооцінки особою своїх можливостей. Необхідною умовою для надання здобувачам з інвалідністю комплексу реабілітаційних послуг стане: наявність бюджетного забезпечення на державне утримання здобувачів з інвалідністю; функціонування в структурі закладу оздоровчо-реабілітаційного управління та психолого-педагогічного відділу.

9.12. Організація інтегрованого навчання осіб з особливими освітніми потребами передбачає забезпечення даним особам рівного доступу до якісної вищої освіти шляхом організації інтегрованого навчання та створення для них спеціального освітнього середовища. Метою організації інтегрованого навчання у Інституті є створення системи комплексного супроводу навчання та навчально-реабілітаційних умов, які спрямовані на забезпечення цілісного розвитку, творчої самореалізації осіб з особливими освітніми потребами, їх конкурентоспроможності на національному та міжнародному ринках праці.

9.13. Основними завданнями щодо організації системи інтегрованого

навчання осіб з особливими освітніми потребами відповідно є:

- забезпечення права вільного вибору закладу вищої освіти та завданнями щодо організації системи інтегрованого навчання осіб з особливими освітніми потребами відповідно є:

- забезпечення права вільного вибору закладу вищої освіти та форми навчання для здобуття якісної вищої освіти;

- створення спеціальних освітньо-реабілітаційних умов та системи комплексного супроводу (корекційно-реабілітаційного, психолого-андрагогічного, соціального, соціально-середовищного, соціально-культурного, валеологічного, спортивно-фізкультурного, правового, організаційного, архітектурно-середовищного, матеріально-технічного тощо);

- поєднання освітньо-виховного процесу з індивідуальними корекційно-реабілітаційними заходами;

- збереження і зміцнення духовно-морального, фізичного, психічного та соціального здоров'я;

- підвищення якості освітньо-виховного процесу та сприяння ефективному здобуттю професії;

- організація взаємодії навчального закладу з місцевими органами виконавчої влади, державними та недержавними установами (громадськими організаціями, фондами тощо), які працюють у сфері медико-соціального реабілітування, освіти та працевлаштування осіб з інвалідністю.

9.14. Науково-теоретичними принципами інтегрованого навчання осіб з особливими освітніми потребами відповідно є:

- побудова освітньо-реабілітаційного процесу як особистісно орієнтованої системи;

- вільний вибір видів супроводу навчання;

- диференційований підхід до розроблення індивідуальної навчально-реабілітаційної програми відповідно до нозології;

- поєднання форм та змісту навчально-виховного процесу з індивідуальними корекційно-реабілітаційними заходами, системної взаємодії всіх елементів навчально-реабілітаційного простору вищої освіти;

- застосування інноваційних моделей навчання на основі наукових засад андрагогіки та реабілітології;

- поетапне адаптування осіб з інвалідністю до навчального процесу в Інституті;

- системне та послідовне впровадження сучасних технологій (дистанційних, комп'ютерних тощо) оптимізації вищої освіти.

9.15. Організація інтегрованого навчально-виховного процесу в Інституті:

- Види, зміст і обсяги необхідного комплексного супроводу осіб з інвалідністю в Інституті здійснюється відповідно до індивідуальної навчально-реабілітаційної програми осіб з інвалідністю (надалі - індивідуальна навчально-реабілітаційна програма - ІНРП).

- Індивідуальна навчально-реабілітаційна програма розробляється та затверджується навчально-реабілітаційним відділом навчального закладу. ІНРП складається як на весь період навчання, так і на кожний навчальний рік окремо.

- Індивідуальна навчально-реабілітаційна програма є додатком до індивідуального навчального плану здобувача та формується після відповідної заяви до адміністрації Інституту щодо виду супроводу навчання.

- Нормативний термін навчання здобувача з інвалідністю визначається стандартами вищої освіти. Граничний термін навчання може перевищувати нормативний відповідно до рішення навчально-реабілітаційного відділу, але не більше трьох років без урахування академічних відпусток.

9.16. Академічна (уніфікована) група інтегрованого навчання:

- В Інституті може створюватися академічна група (групи), в якій спільно навчаються особи з інвалідністю (однієї чи декількох нозологій) з особами, які не мають інвалідності. З огляду на особливі комунікативні та фізичні потреби осіб з інвалідністю можлива організація їхнього навчання у спеціальних академічних групах;

- формування академічних груп інтегрованого навчання здійснюється згідно з заявою особи з особливими освітніми потребами та індивідуальної навчально-реабілітаційної програми;

- куратором академічної групи інтегрованого навчання є співробітник Інституту, права і функціональні обов'язки якого визначені окремим посадовим положенням, що затверджується керівником навчального закладу.

9.17. Психолого-педагогічний відділ Інституту. є структурним підрозділом закладу вищої освіти. Відділ утворюється рішенням Вченої ради, за поданням керівника Інституту, з метою задоволення індивідуальних освітніх потреб осіб з інвалідністю різних нозологій.

9.17.1. Відділ діє на підставі чинного законодавства України, Статуту Інституту, Положення про психолого-педагогічний відділ, затвердженого ректором.

9.17.2. Керівник і штатні співробітники Відділу призначаються ректором Інституту.

9.17.3. Підрозділ виконує функції:

- складання індивідуальних навчально-реабілітаційних програм та контролю за їх виконанням;
- планування навчально-реабілітаційної роботи, моніторинг її ефективності;
- організації кваліфікованого корекційно-реабілітаційного, психолого-андрагогічного, соціального, соціально-культурного, валеологічного, спортивно-фізкультурного, правового, організаційного, архітектурно-середовищного, матеріально-технічного та інших видів супроводу осіб з особливими освітніми освітніми потребами;
- консультування адміністрації Інституту у створенні безбар'єрного архітектурного середовища та спеціалізованої матеріально-технічної бази;
- сприяння впровадженню спеціальних інформаційних та навчальних технологій;
- підготовки спеціалізованого навчально-методичного забезпечення та науково-методичного обґрунтування різних аспектів інтегрованого навчання;
- моніторингу, соціально-побутових та санітарно-гігієнічних умов проживання осіб з особливими освітніми потребами у гуртожитках;
- консультування навчального закладу та його навчальних підрозділів щодо організації інтегрованого навчання осіб з особливими освітніми потребами, планування навчально-виховної роботи та подальшого покращення навчально-реабілітаційного процесу;
- адаптування осіб з особливими освітніми потребами до навчання в умовах вищої освіти;
- допомоги випускникам у працевлаштуванні та подальшому адаптуванні до професійної діяльності;
- підготовки науково-педагогічних працівників Інституту до роботи з здобувачами різних нозологій шляхом підвищення їх кваліфікації, проведення семінарів та ознайомчих лекцій;
- просвітницької діяльності серед осіб без інвалідності щодо аспектів інтегрованого навчання у вищому навчальному закладі;
- організації волонтерської роботи за напрямками діяльності Відділу;
- участі у підготовці осіб з особливими освітніми потребами до навчання в умовах закладу вищої освіти;
- консультування кафедр Інституту у підготовці навчальної інформації (тексти лекцій, підручники, малюнки, графіки, таблиці тощо), у тому числі в альтернативних формах (в електронній, мультимедійній формах, за абеткою Брайля) для врахування потреб в освітніх послугах осіб з інвалідністю певних нозологій;

- координація щодо організації комплексного супроводу навчання осіб з інвалідністю;
- забезпечення послідовності, комплексності та безперервності виконання реабілітаційних заходів, оцінку їх результатів та ефективності;

9.18. Адміністрація Інституту забезпечує особам з особливими освітніми потребами:

- різноманітні види комплексного супроводу відповідно до нозологічних показань, зокрема: корекційно-реабілітаційного, психолого-андрагогічного, соціального, соціально-середовищного, соціально-культурного, медичного, валеологічного, спортивно-фізкультурного, правового, організаційного, архітектурно-середовищного, матеріально-технічного та інших видів супроводу;

- реабілітаційні заходи, що відносяться до системи вищої освіти, передбачені Державною типовою програмою реабілітації інвалідів та Індивідуальною програмою реабілітації інваліда;

- можливість навчатися за індивідуальним навчальним планом;

- урахування в навчальному процесі стану здоров'я, особливостей психофізичного розвитку, задатків і здібностей та індивідуальних освітніх, медичних, санітарно-гігієнічних, архітектурно-середовищних потреб;

- заміну занять з фізичної культури на заняття з адаптивного фізичного виховання та заходи з фізичного реабілітування;

- сприяння формуванню в студентському та викладацькому колективі толерантного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розуміння їх проблем, адаптації викладачів та осіб без інвалідності до навчального процесу в інтегрованих групах.

9.19. Здобувач з інвалідністю зобов'язаний дотримуватись законів, Статуту та правил внутрішнього розпорядку Інституту, виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану відповідно до затвердженого індивідуального навчального плану та індивідуальної навчально-реабілітаційної програми.

10. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

10.1. В Інституті існує політика, стандарти та внутрішня нормативна база щодо академічної доброчесності, чіткий розподіл відповідних функцій та повноважень між наявними структурними підрозділами/посадовими особами та відповідні інформаційно-технологічні засоби.

10.2. Система запобігання та виявлення плагіату поширюється на всіх учасників освітнього процесу Інституту.

10.3. З метою виявлення та запобігання (недопущення) випадків використання плагіату в усіх видах наукових та навчально-методичних працях (виданнях) учасників освітнього процесу Інституту діє Кодекс академічної доброчесності та Положення про систему запобігання плагіату в академічних текстах працівників та здобувачів вищої/фахової передвищої освіти.

10.4. Усі навчально-методичні та наукові роботи розміщуються в репозитарії Інституту та підлягають перевірці на наявність плагіату за допомогою відповідного програмного забезпечення.

10.5. Відповідальність учасників освітнього процесу Інституту за плагіат визначається Кодексом академічної доброчесності та Положенням про систему запобігання плагіату в академічних текстах працівників та здобувачів вищої/фахової передвищої освіти.

11. ПРОЗОРІСТЬ ТА ІНФОРМАЦІЙНА ВІДКРИТІСТЬ

11.1. Відповідно Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про доступ до публічної інформації» Інститут формує відкриті та загальнодоступні ресурси з інформацією про свою діяльність. Доступ до такої інформації осіб з порушенням зору чи слуху може забезпечуватися в різних формах та з урахуванням можливостей закладу вищої освіти.

11.2. Інститут забезпечує на своїх веб-сайтах відкритий доступ до такої інформації та документів:

- статуту Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти “Кам'янець-Подільський державний інститут”;
- ліцензії на провадження освітньої діяльності;
- сертифікатів про акредитацію освітніх програм, сертифікатів про інституційну акредитацію закладу вищої освіти;
- структури та органів управління закладу вищої освіти;
- кадрового складу Інституту згідно з ліцензійними умовами;
- освітніх програм, що реалізуються в Інституті, та переліку освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою;
- ліцензованого обсягу та фактичної кількості осіб, які навчаються в Інституті;
- мови освітнього процесу;
- наявності вакантних посад, порядку і умов проведення конкурсу на їх заміщення (у разі його проведення);

- матеріально-технічне забезпечення Інституту (згідно з ліцензійними умовами);
- напрямів наукової та/або мистецької діяльності;
- наявності гуртожитку та вільних місць у ньому, розміру плати за проживання;
- результатів моніторингу якості освіти;
- правил прийому до Інституту;
- наявності умов доступності в Інституті для навчання осіб з особливими освітніми потребами;
- розміру плати за навчання, підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації здобувачів освіти;
- переліку додаткових освітніх та інших послуг, їх вартість, порядок надання та оплати;
- правил поведінки здобувачів вищої освіти в Інституті;
- планів заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в Інституті;
- порядку подання, розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) та порядку реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в Інституті;
- стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції у діяльності Інституту;
- порядку прийняття та розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень;
- інша інформація, що оприлюднюється за рішенням закладу освіти або на вимогу законодавства.

11.3. У разі, якщо Інститут отримує публічні кошти, то заклад зобов'язаний оприлюднювати на своїх веб-сайтах кошторис і фінансовий звіт про надходження та використання всіх отриманих коштів, інформацію про перелік товарів, робіт і послуг, отриманих як благодійна допомога, із зазначенням їх вартості, а також про кошти, отримані з інших джерел, не заборонених законодавством.

11.4. Інформація та документи, передбачені частинами другою і третьою статті 30 Закону України «Про вищу освіту», якщо вони не віднесені до категорії інформації з обмеженим доступом, розміщуються для відкритого доступу не пізніше ніж через десять робочих днів з дня їх затвердження чи внесення змін до них, якщо інше не визначено законом.

12. КІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

12.1. Інформація СВЗЯО в Інституті використовується для внутрішнього та зовнішнього оцінювання.

12.2. Визначені процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти Інституту регулюються окремими внутрішніми нормативними документами Інституту, зокрема й даним положенням.

12.3. Зміни та доповнення до даного Положення затверджує Вчена рада Інституту.

12.4. Зміни та доповнення до даного положення набувають чинності згідно з наказом ректора Інституту.